

กิจการวิทยุการบินของกรมการบินพาณิชย์

ครั้งแรกข้าพเจ้าตั้งใจจะเขียนเรื่อง “กิจการวิทยุการบินของประเทศไทย” ซึ่งมีกรมการบินพาณิชย์เป็นผู้ดำเนินงานบริการวิทยุการบินภายในประเทศ และบริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด เป็นผู้ดำเนินงานบริการวิทยุการบินระหว่างประเทศ แต่เมื่อเขียนเรื่องดังกล่าวจบแล้ว แม้ว่าจะได้ย่อเรื่องให้สั้นลงอีก แต่ประจักษ์ว่าเป็นเรื่องที่ยาวเกินไป จึงคิดว่าไม่เหมาะสมที่จะนำลงในหนังสือที่ระลึกวันคล้ายวันสถาปนากรมการขนส่งทางอากาศ (กรมการบินพาณิชย์เดิม) ครบรอบ 4 ปี ข้าพเจ้าจึงต้องขอเปลี่ยนเป็นเรื่อง “กิจการวิทยุการบินของกรมการบินพาณิชย์”

ก่อนเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 กรมไปรษณีย์โทรเลขเป็นผู้ดำเนินงานบริการวิทยุการบินแก่พลเรือน ทั้งบริการการบินภายในประเทศและระหว่างประเทศ แต่ได้ยุติการดำเนินงานดังกล่าวเมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ขึ้นทางทวีปเอเชีย เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2484 เนื่องจากไม่มีเครื่องบินพลเรือนทำการบิน

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้สงบลงในปี พ.ศ. 248 กิจการบินพลเรือนระหว่างประเทศก็ได้จัดให้มีขึ้นใหม่ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงและเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นกว่าเดิม ทั้งในด้านวิชาการ ระเบียบและวิธีปฏิบัติการบิน รวมทั้งปริมาณการบินซึ่งเพิ่มมากขึ้นด้วย โดยมีองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization - ICAO) ซึ่งมีสำนักงานใหญ่ขององค์การตั้งอยู่ที่กรุงมอนตรียอล ประเทศแคนาดา เป็นผู้ดำเนินงานกิจการการบินพลเรือนระหว่างประเทศและประเทศไทยก็ได้เข้าเป็นภาคีสมาชิกขององค์การนี้ด้วยในปี พ.ศ. 2490

เนื่องจากกรมไปรษณีย์โทรเลขไม่สามารถใช้อุปกรณ์วิทยุสื่อสารที่เคยมีใช้อยู่แต่เดิม เพื่อให้บริการวิทยุการบินตามการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ เพราะอุปกรณ์เหล่านั้นชำรุดทรุดโทรมและล้าสมัยมาก ครั้นจะจัดหาใหม่ก็ไม่มียังงบประมาณพอที่จะดำเนินการได้ จึงจำเป็นต้องระงับกิจการวิทยุการบินไปโดยปริยาย

สำหรับกิจการการบินพลเรือนภายในประเทศนั้น เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 สงบลงแล้ว กองทัพอากาศได้เปิดทำการบินภายในประเทศขึ้นอีกในปี พ.ศ. 2489 โดยจัดให้มีบริการวิทยุการบินขึ้นเอง ต่อมาได้มีการจัดตั้งบริษัทเดินอากาศ จำกัด (Siamese Airways Co.Ltd.) ขึ้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2490 เพื่อทำการบินภายในประเทศ โดยรับโอนกิจการจากกองทัพอากาศมาดำเนินงานแต่กองทัพอากาศยังคงให้บริการวิทยุการบินต่อไปอีก ต่อมาบริษัทเดินอากาศ จำกัด ได้เปลี่ยนเป็น บริษัท เดินอากาศไทย จำกัด (Thai Airways Co.Ltd.) ใช้ชื่อย่อว่า “บตท.” ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2494

ขณะเดียวกัน กรมการขนส่ง กระทรวงคมนาคม ได้รับคำสั่งให้รีบขยายงานควบคุมและปรับปรุงกิจการบินพลเรือน เพื่อให้สอดคล้องกับกิจการการบินพลเรือนระหว่างประเทศ จึงพิจารณาเห็นว่า บริการวิทยุการบินเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อความปลอดภัยในการเดินอากาศและเป็นหน้าที่ของทางราชการที่ต้องรีบดำเนินการ ถ้าจัดให้เข้าร่วมอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของหน่วยราชการเดียวกัน เพื่อควบคุมและปรับปรุงการดำเนินงานให้ถูกต้องตามมาตรฐานของ ICAO ก็จะสามารถดำเนินงานได้ผลดีและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในปี พ.ศ. 2491 กองขนส่งทางอากาศ กรมการขนส่ง ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นสำนักงานการบินพลเรือน (สบพ.) โดยมีนาวาอากาศโทสนั่น สังขจันทร์ เป็นผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือน (อสบ.) กรมการขนส่งจึงเจรจาขอโอนกิจการวิทยุการบิน จากกรมไปรษณีย์โทรเลขให้ เข้ามาอยู่ในความควบคุมของ สบพ. แต่ในการ โอนกิจการนั้น เป็นการโอนเฉพาะหน้าที่และความรับผิดชอบเท่านั้น ไม่ได้รับโอนอุปกรณ์วิทยุสื่อสาร ตลอดจนตัวบุคคล และอัตรากำลังเจ้าหน้าที่มาด้วยเลย สบพ. จึงต้องวางแผนงานและโครงการในการดำเนินงานต่าง ๆ อย่างเริ่มต้นใหม่ทั้งหมด ทั้งระบบงานอุปกรณ์เครื่องใช้ และอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ อย่างทันสมัย ทันกับความเจริญของกิจการการบินพลเรือนในสมัยนั้น โดยได้ขอตั้งงบประมาณในการดำเนินงานทั้งสิ้นเป็นเงิน 3 ล้านบาทแต่เนื่องจากขณะนั้นเป็นเวลาที่ยุทธศาสตร์โลกครั้งที่ 2 เพิ่งจะสงบได้ไม่นานนัก รัฐบาลยังไม่สามารถจัดสรรงบประมาณให้ได้ จึงจำเป็นต้องระงับเรื่องดังกล่าวไว้ก่อน

ในปี พ.ศ. 2492 สบพ. ได้จัดตั้งกองควบคุมจราจรทางอากาศ (กจอ.) ขึ้น มีหน้าที่ในการดำเนินงานบริการวิทยุการบินภายในประเทศ เพื่อให้บริการแก่เครื่องบินของ บดท. และเครื่องบินอื่น ซึ่งทำการบินไปจีน – ลง ณ สนามบินต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาค ขณะนั้น กจอ. มีเรืออากาศเอกชูพล พลงกูร เป็นหัวหน้าแผนกสื่อสาร (หสส.) และคุณเกียรติ ประภาศิริ เป็นช่างวิทยุตรี แผนกช่างวิทยุ (ผชว.) ส่วนแผนกอื่น ๆ นั้น ข้าพเจ้าจะไม่กล่าวถึง เพราะต้องการเล่าเฉพาะเรื่องบริการวิทยุการบินเท่านั้น

ขณะนั้นมีนายทหารและทหารจากกองสัญญาณทหารเรือ ซึ่งได้ขอลาออกจากราชการ และขอกลับเข้ารับราชการทาง สบพ. รวม 3 คน คือ เรือเอกแสวง สันทัดเลขา เป็นนายสถานีวิทยุการบินโท (นสว. โท) สถานีวิทยุการบินกลาง (สว. กลาง กท.) คุณสว่าง ปาละนันท์ และคุณถนอม อานุภาพ เป็นพนักงานวิทยุจัตวา (พงว. จัตวา) สว. กลาง กท.

ต่อมาในปลายปี พ.ศ. 2494 มีนายทหาร และทหารจากกองสัญญาณทหารเรือ ขอโอนมารับราชการทาง สบพ. รุ่นแรก จำนวน 26 คน แต่กองทัพเรืออนุมัติให้โอนได้เพียง 2 คน คือ คุณสุวรรณ ทัพพะรังสี และข้าพเจ้า โดยได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา ตำแหน่งช่างวิทยุตรี สว. กลาง กท. และสถานีวิทยุการบินสงขลา (สว. สข.) ตามลำดับ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2494

การดำเนินงานบริการวิทยุการบินในครั้งแรกนั้น สบพ. จะจัดตั้ง สว. กลาง กท. เป็นศูนย์กลางของบริการวิทยุการบินภายในประเทศ สถานีวิทยุการบินเชียงใหม่ (สว. ชม.) สถานีวิทยุการบินพิษณุโลก (สว. พล.) และสถานีวิทยุการบินสงขลา (สว. สข.) รวม 4 สว. ก่อน เพื่อให้บริการแก่เครื่องบินของ บคท. ซึ่งขณะนั้นใช้เครื่องบินแบบ DC3 (คาโกต้า) ทำการบินอยู่ 2 เส้นทาง คือ สายเหนือ จาก กรุงเทพฯ-นครสวรรค์ – พิษณุโลก – เชียงใหม่ และสายใต้ จาก กรุงเทพฯ – ภูเก็ต – สงขลา โดยจะให้บริการแทนสถานีวิทยุการบินของ ทอ. ที่เชียงใหม่ พิษณุโลก และสงขลา ส่วนที่นครสวรรค์และภูเก็ต นั้น บคท. เป็นผู้ดำเนินงานวิทยุการบินเอง

กจอ. ได้จัดตั้ง สว. กลาง กท. ขึ้นในบริเวณที่ทำการของ บคท. ถนนหลานหลวง เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2495 ระหว่างนั้นมีพนักงานวิทยุจากกองสัญญาณทหารเรือ ขอโอนมารับราชการทาง สบพ. อีก 2 คน คือ คุณสันต์ หิรัญวรรณ และ คุณประสิทธิ์ พันธุ์พยัคฆ์ ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา และดำรงตำแหน่ง นสว. ตรี และพงว. จัตวา สถานีวิทยุการบินแม่สอด (สว. มด.) ตามลำดับ

เนื่องจากคุณสุวรรณฯ และข้าพเจ้ามีความรู้ทั้งด้านช่างวิทยุและพนักงานวิทยุด้วย เพื่อให้สามารถเปิด สว. ชม. และ สว. พล. ได้เร็วขึ้น หจอ. จึงได้ขออนุมัติแต่งตั้งให้คุณสุวรรณฯ ดำรงตำแหน่ง นสว. ตรี สว. ชม. และข้าพเจ้าดำรงตำแหน่ง นสว. ตรี สว. พล.

เมื่อได้จัดตั้ง สว. กลาง กท. เรียบร้อยแล้ว กจอ. ได้จัดตั้ง สว. สข. ขึ้นที่สนามบินสงขลา ในเดือนมีนาคม 2495 โดยมี คุณจรูญ मिलินทสุด เป็น นสว. โท สว. สข. และคุณจรัส พินตุ ซึ่งเคยเป็นทหารเหล่าสื่อสารของกองทัพบก และได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือน วิสามัญ ทำหน้าที่เป็นพนักงานวิทยุ เป็น การชั่วคราว

ต่อมาเมื่อวันที่ 6 เมษายน 2495 คุณสุวรรณฯ คุณประสิทธิ์ฯ คุณสันต์ฯ และข้าพเจ้าเดินทางโดยรถไฟไปพิษณุโลก และเชียงใหม่ คุณสันต์ และข้าพเจ้าลงที่พิษณุโลก ส่วนคุณสุวรรณฯ และคุณประสิทธิ์ฯ เสด็จไปเชียงใหม่ โดยมี หจอ. และคุณเกียรติฯ ไปดูแลการจัดตั้ง สว. ทั้ง 2 แห่งด้วย

ข้าพเจ้าและคุณสันต์ฯ ได้ช่วยกันติดตั้งเครื่องรับวิทยุ แล้วทดลองติดต่อสื่อสารกับ สว. กลาง พร้อมทั้งเสา และสายอากาศของเครื่องรับทรงเครื่องส่งวิทยุ แล้วทดลองติดต่อสื่อสารกับ สว. กลาง กท. ได้ เรียบร้อย จึงเปิด สว. พล. เมื่อวันที่ 15 เมษายน 2495 ส่วน สว. ชม. ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณสถานีตรวจอากาศ เชียงใหม่ ตำบลสวนดอก เปิด สว. ชม. เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2495 สว. สข. พล. และ ชม. ได้เปิดดำเนินงานบริการวิทยุการบินแทนสถานีวิทยุการบินของ ทอ. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2495

สถานีวิทยุการบินของ สบพ. ทุกแห่ง ดำเนินงานทั้งบริการการบินประจำที่ (Aeronautical Fixed Service - AFS) คือ ระหว่างจุดถึงจุด (Point to Point – P/P) และบริการการบินและเคลื่อนที่ (Aeronautical Mobile Service – AM.) คือ ระหว่างเครื่องบินกับสถานีภาคพื้นดิน (Air – to Ground – A/G)

สำหรับบริการ P/P นั้น สว. ทุกแห่งจะติดต่อสื่อสารกันทั้งทางวิทยุโทรเลข (Radio Telegraph - RTG) และทางวิทยุโทรศัพท์ (Radio Telephone - RTF) ส่วนบริการ A/G นั้น สว. ติดต่อสื่อสารกับเครื่องบินทาง RTG เพียงอย่างเดียวเท่านั้น โดยมีพนักงานวิทยุประจำเครื่องบินด้วย แต่ต่อมาเปลี่ยนเป็นใช้ RTF โดยนักบินเป็นผู้ปฏิบัติงาน จึงไม่ต้องมีพนักงานวิทยุประจำเครื่องบินอีกต่อไป

แม้ว่าอุปกรณ์วิทยุสื่อสารซึ่ง สว. ทุกแห่งใช้งานในขณะนั้น จะมีเพียงเครื่องส่งวิทยุความถี่สูง (High Frequency - HF) กำลังส่งเพียง 100 วัตต์ และเครื่องรับวิทยุ HF ขนาดเล็ก แต่ก็สามารถ ติดต่อสื่อสาร ทั้ง P/P และ A/G ได้ผลดีและสะดวกรวดเร็ว ทั้งนี้เพราะ สว. ทุกแห่งปฏิบัติงานเฉพาะเวลากลางวันเท่านั้น จึงยังไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนความถี่คลื่นวิทยุในเวลากลางคืน

ต่อมา กจอ. ได้จัดตั้ง สว. ขึ้น ณ สนามบินซึ่ง บคท. ได้เปิดทำการบินไปยังสนามบินนั้นเป็นประจำอยู่แล้ว และสนามบินซึ่งบริษัทเปิดทำการบินเพิ่มขึ้นตามลำดับ เนื่องจากมีพนักงานวิทยุจากกองสัญญาณทหารเรือ ซึ่งได้ขอโอนหรือลาออกและขอกลับเข้ารับราชการทาง สบพ. เพิ่มขึ้นอีกจำนวนมาก จึงสามารถเปิด สว. ตามสนามบินต่าง ๆ เพิ่มขึ้นตามลำดับได้เร็วขึ้น ซึ่งพอจะสรุปผลการดำเนินงานได้ดังต่อไปนี้

พ.ศ. 2495	เปิด สว. ปาย (ปย.) เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2495 และสว. แม่สะเรียง (มร.) เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2495 รวม 2 สว.
พ.ศ. 2495	เปิด สว. แม่สอด (มด.) เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2496 สว. ภูเก็ต (ภก.) เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2496 สว. ลำปาง (ลป.) เมื่อวันที่ 11 กันยายน สว. แม่ฮ่องสอน (มส.) เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2496 และสว. แพร่ เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2496 รวม 5 สว.
พ.ศ. 2497	เปิด สว. อุดรธานี (อด.) เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2497 สว. นครราชสีมา (นร.) วันที่ 30 ตุลาคม 2497 และ สว. อุบลราชธานี (อบ.) เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 7 รวม 3 สว.
พ.ศ. 2498	เปิด สว. เชียงราย (ชร.) เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2498 ในปี พ.ศ. 2498 นี้ สหรัฐอเมริกาได้ให้ความช่วยเหลือด้านการบินพลเรือนแก่ประเทศไทย ตามโครงการปรับปรุงบริการการเดินทางอากาศภาคพื้นดิน (Aeronautical Ground Services Improvement) ขององค์การช่วยเหลือของสหรัฐฯ (United States Operation Mission - USOM) โดยจัดส่งคณะผู้เชี่ยวชาญด้านการบินพลเรือนมาประจำในประเทศไทย เพื่อดำเนินงานตามโครงการซึ่งให้ความช่วยเหลือแก่ทุกหน่วยงานซึ่งดำเนินงานด้านการบินพล

- เรือนสำหรับ สบพ. ตามโครงการ มีการก่อสร้างปรับปรุง ทางวิ่ง ทางขับ
ลานจอด อาคารที่ทำการและบ้านพักเจ้าหน้าที่ตามสนามบินต่าง ๆ และ
จัดหาอุปกรณ์สื่อสารสำหรับบริการสื่อสารการบิน บริการควบคุมจราจรทาง
อากาศ เครื่องช่วยการเดินอากาศ อุปกรณ์ไฟฟ้าสนามบิน ฯลฯ ตลอดจน
จัดส่งเจ้าหน้าที่ไปฝึกอบรมในสหรัฐอเมริกา
- พ.ศ. 2499 เปิด สว. ตาก (ตก.) เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2499 สว. นครสวรรค์ (นว.) เมื่อ
วันที่ 5 มิถุนายน 2499 และ สว. นครพนม (นพ.) เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน
2499 รวม 3 สว.
- พ.ศ. 2500 เปิด สว. ระนอง (รน.) ในเดือนมกราคม 2500 สว. ตรัง (ตร.) เมื่อวันที่ 29
มีนาคม 2500 รวม 2 สว.
ในปีเดียวกันนี้ สว. กลาง กท. ได้ย้ายจากที่ทำการ บตท. ถนนหลานหลวงไป
อยู่ที่อาคารกระทรวงคมนาคม ถนนราชดำเนินกลาง เมื่อวันที่ 6 กันยายน
2500 ต่อมาในปี พ.ศ. 2502 สว. กลาง กท. ได้ย้ายจากอาคารกระทรวงไปอยู่
ที่อาคารสถานีวิทยุใกล้กับซอยสุขุมวิท 99 ถนนสุขุมวิท ตำบลบางจาก
อำเภอพระโขนง เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2502 โดยแยกสถานีส่งวิทยุไปอยู่ที่
ทุ่งมหาเมฆ และได้ติดตั้งเครื่องส่งวิทยุ HF กำลังสูง ทั้ง RTG และ RTF ใช้
งานเพิ่มขึ้นส่วนที่สถานีรับวิทยุก็มีเครื่องรับวิทยุ HF ขนาดใหญ่ ซึ่งมี
คุณภาพดีใช้งานเพิ่มขึ้นอีกด้วย สำหรับการถ่ายทอดสัญญาณระหว่าง สว.
รับ กัน สว. ส่ง ใช้ระบบไมโครเวฟ (Microwave link) ของบริษัทวิทยุการ
บินฯ ปรากฏว่าการดำเนินงานสื่อสารของ สว. กลาง กท. ทั้ง P/P และ A/G
ได้ผลดียิ่งขึ้นกว่าเดิมมาก
ในปีเดียวกันนี้ สว. ชม. ได้ย้ายจากบริเวณที่ทำการสถานีตรวจอากาศเชียงใหม่
ใหม่ เข้าไปอยู่ที่อาคาร สว. และหอควบคุมจราจรทางอากาศในสนามบิน
เชียงใหม่
- พ.ศ. 2503 กจอ. ได้ติดตั้งเครื่องรับ-ส่ง วิทยุโทรพิมพ์ HF ระบบ Single Side Band – SSB
ที่ สว. กลาง กท. สว. ชม. มร. ชร. พร. สป. พล. ตก. มด. นว. อบ. อด. นพ.
ลย. สข. และ ภก. ใช้งานเพิ่มขึ้นด้วย นอกจากนี้ยังได้ติดตั้งเครื่องส่งวิทยุ
กำลังสูง เครื่องรับวิทยุ เครื่องโทรพิมพ์ พร้อมทั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ สว. กลาง

กท. สว. ชม. อบ. และ สข. เพื่อทดลองรับ – ส่ง วิทยุโทรพิมพ์ (Radio Teletype - RTT) ด้วย

พ.ศ. 2504 เปิด สว. หัวหิน (หห.) เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2504

เนื่องจาก สว. กลาง กท. และ สว. สข. ต้องรับ – ส่ง ข่าวอูดุณิคมวิทยาเพิ่มขึ้น เป็นทุกชั่วโมง จึงจำเป็นต้องเปิดปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมง เป็นประจำทุก วันตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2504

กจอ. มีแผนงานปรับปรุง AFS โดยเปลี่ยนข่ายโทรคมนาคมการบินประจำที่ (Aeronautical Fixed Telecommunication Network - AFTN) จากเดิมซึ่ง สว. กลาง กท. และ สว. ทุกแห่ง ติดต่อสื่อสารกันได้ โดยตรง เป็น AFTN ใหม่ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ภาค คือ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ภาคใต้ แต่ละภาคมีศูนย์สื่อสารการบิน (ศสบ.) ของภาค โดยเปลี่ยน สว. กลาง กท. เป็นศูนย์สื่อสารการบิน (ศสบ.) ภายในประเทศ สว. พล. ชม. อบ. และ สข. เป็น ศสบ. พล. ชม. อบ. และ สข. และเป็น ศสบ. ของ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ ส่วน สว. ต่าง ๆ เปลี่ยนเป็นสถานี สื่อสารการบิน (สบ.) เนื่องจากยังไม่สามารถติดตั้งเครื่องส่งวิทยุ เครื่องรับวิทยุ พร้อมทั้งอุปกรณ์โทรพิมพ์ ที่ สว. พล. เพื่อเปลี่ยนเป็น ศสบ. พล. ได้ จึงต้องให้ ศสบ. กท. ทำหน้าที่เป็น ศสบ. ของภาคกลาง เป็นการชั่วคราว สำหรับการติดต่อสื่อสารนั้น ศสบ. ของภาค และสบ. ภายในภาค ติดต่อกันได้โดยตรง และสบ. ของภาคติดต่อกับ ศสบ. กท. เท่านั้น เมื่อ สบ. ใดจะส่งข่าวถึง ศสบ. กท. ศสบ. ของภาค หรือสบ. ในภาคอื่น ก็ให้ ศสบ. ของภาค และศสบ. กท. ถ่ายทอดข่าวจาก สบ. ต้นทางจนถึง สบ. ปลายทาง

การติดต่อระหว่าง ศสบ. กท. กับ ศสบ. ของภาคใช้วิทยุโทรพิมพ์ (Radio Teletype - RTT) ภาษาอังกฤษ สำหรับข่าวภาษาไทยใช้วิทยุโทรศัพท์ SSB ส่วนการติดต่อระหว่าง ศสบ. ของภาคกับ สว. ภายในภาคใช้วิทยุโทศัพท์ SSB เท่านั้น

พ.ศ. 2506 เปิด สว. ขอนแก่น (ขก.) เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2506 สว. หนองคาย (นค.) เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2506 และสว. ปัตตานี (ปน.) เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2506 รวม 3 สว.

ในเดือนตุลาคม 2506 สว. ชม. สว. อบ. เปิดปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมง เป็น ประจำทุกวัน สบพ. ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นกรมการบินพาณิชย์ (บพ.) ตั้งแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน 2506 ตาม พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 256 โดย อสบ. เป็นอธิบดีกรมการบินพาณิชย์ คนแรก สว. กลางกท. ชม. อบ. และสข. ได้เปลี่ยนเป็น ศสบ. กท. ชม. อบ. และสข. ส่วน

- สว. ต่าง ๆ ก็ได้เปลี่ยนเป็น สบ. โดยเริ่มดำเนินงานบริการการบินประจำที่ ตาม AFTN ใหม่ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2507 ปรากฏว่า ศสบ. และสบ. ทุก แห่งสามารถดำเนินงาน ได้ผลดี และสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นกว่าเดิม
- ต่อมาได้มี พ.ร.ฎ. แบ่งส่วนราชการ บพ. กระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2508 ตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน 2508 กจอ. ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “กองการสื่อสาร และ จราจรทางอากาศ (กสจ.)” และมี 3 แผนกคือ แผนกวิจัย (ผวจ.) แผนกสื่อสาร (ผสส.) และแผนกควบคุมจราจรทางอากาศ (ผจจ.) ส่วน ผชว. เดิมแยก ออกไปเป็น “กองช่างสื่อสารและเครื่องช่วยการเดินอากาศ (กสช.)”
- พ.ศ. 2508 ศสบ. กท. ได้ย้ายจากตำบลบางจาก อำเภอพระโขนง ไปอยู่ที่อาคาร ศสบ. กท. ที่ทุ่งมหาเมฆ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2508 โดยแยก สว. รับวิทยุไปอยู่ที่ ตำบลบางปิ๊ง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ส่วน สว. ส่งวิทยุยังคงอยู่ที่ ทุ่งมหาเมฆเช่นเดิม
- พ.ศ. 2509 เปิด สบ. สกลนคร (สน.) เมื่อวันที่ 2 มกราคม 2509
- พ.ศ. 2510 เปิด สบ. อุตรดิตถ์ (อด.) เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2510
- พ.ศ. 2512 เปิด สบ. เลย (ลย.) เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2512 และสบ. น่าน (นน.) เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2512 รวม 2 สบ.
- พ.ศ. 2516 ศสบ. สข. ได้ย้ายจากสนามบินสงขลาไปอยู่ที่ท่าอากาศยานหาดใหญ่ (ทย. หญ.) เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2516 จึงเปลี่ยน ศสบ. สข. เป็น ศสบ. หญ. และในปีเดียวกันนี้ ได้เปิดวงจรโทรพิมพ์ และโทรศัพท์ทางสายระหว่าง ศสบ. กท. กับศสบ. ชม. อบ. และหญ. โดยเช่าทางสายขององค์การโทรศัพท์ แห่งประเทศไทย เพิ่มขึ้นอีกด้วย
- พ.ศ. 2519 สบ. พล. เปิดดำเนินงาน เป็น ศสบ. ของภาคกลาง ตั้งแต่วันที่ 15 ตุลาคม 2519 โดยเปิดปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมง เป็นประจำทุกวัน
- พ.ศ. 2521 เปิด สบ. นราธิวาส (นธ.) เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2521
- พ.ศ. 2522 ศสบ. อบ. และ สบ. ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกแห่งเริ่มใช้ HF SSB สำหรับบริการ A/G
- พ.ศ. 2523 ศสบ. กท. พล. ชม. และ สบ. ในภาคกลาง และภาคเหนือทุกแห่งเริ่มใช้ HF SSB สำหรับบริการ A/G

- พ.ศ. 2524 เปิด สบ. สุราษฎร์ธานี (สฎ.) เมื่อวันที่ 15 เมษายน 2524 และในปีเดียวกันนี้ สสบ. หย. และสบ. ในภาคใต้ทุกแห่ง เริ่มใช้ HF SSSB สำหรับบริการ A-G
- พ.ศ. 2525 เปิด สบ. หย. เปิดวงจรโทรพิมพ์ และโทรศัพท์ทางสาย กับ สายสบ. ภก. เนื่องจากประเทศไทยมีองค์กรที่ดำเนินกิจการวิทยุการบิน 2 องค์กร คือ กรมการบินพาณิชย์ และบริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ซึ่งเป็นผู้ดำเนินงานกิจการวิทยุการบินระหว่างประเทศ กระทรวงคมนาคมจึงมีนโยบายที่จะให้บริษัทวิทยุการบินฯ รับโอนกิจการวิทยุการบินภายในประเทศของกรมการบินพาณิชย์ไปดำเนินงาน โดยรวมกันเป็นเพียงหน่วยงานเดียว เพื่อจะได้พัฒนากิจการให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารงาน และพัฒนาระบบงาน เทคโนโลยี และบุคลากรให้มีมาตรฐานเช่นเดียวกันทั่วประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นการประหยัดงบประมาณของประเทศในการดำเนินงานซ้ำซ้อนกันอีกด้วย จึงเสนอเรื่องนี้ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วมีมติให้บริษัทวิทยุการบินฯ เป็นผู้ดำเนินงานกิจการวิทยุการบินของประเทศไทยเพียงหน่วยงานเดียวโดยในครั้งแรกให้รับโอนกิจการวิทยุการบินที่ทำอากาศยานสากลในส่วนภูมิภาคในขณะนั้น รวม 3 แห่ง คือ ทำอากาศยานสากลเชียงใหม่ หาดใหญ่ และภูเก็ตก่อนบริษัทวิทยุการบินฯ จึงได้รับโอนกิจการวิทยุการบินที่ ทย. ชม. เป็นแห่งแรก เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2531 ต่อมาจึงได้รับโอนกิจการวิทยุการบินที่ ทย. หย. และ ภก. เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2531 และวันที่ 16 กรกฎาคม 2531 ตามลำดับ กสจ. จึงต้องเปลี่ยน สสบ. ของภาคเหนือจาก สสบ. ชม. เป็น สสบ. สป. และเปลี่ยน สสบ. ของภาคใต้จาก สสบ. หย. เป็น สสบ. สฎ. สสบ. กท. ได้ย้ายจากที่เดิมซึ่งอยู่ในอาคารเดียวกับศูนย์สื่อสารการบินของบริษัทวิทยุการบินฯ ไปอยู่ที่อาคารซึ่งก่อสร้างใหม่ภายในบริเวณกรมการบินพาณิชย์ เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2533 และได้เปลี่ยนอุปกรณ์วิทยุโทรพิมพ์จากระบบที่ใช้พนักงานฉีกแถบว่าว (Tarn tape) เป็นระบบอัตโนมัติ (Automatic Message Switching - AMS)
- พ.ศ. 2534 สสบ. ลป. และ สบ. ลูกข่ายทั่วแห่ง เปลี่ยนอุปกรณ์โทรพิมพ์เป็นระบบอัตโนมัติ (AMS)

- พ.ศ. 2535 ศสบ. สฎ. และ สบ. ลูกข่ายทั่วแห่ง เปลี่ยนอุปกรณ์โทรพิมพ์เป็นระบบ
อัตโนมัติ (AMS)
- พ.ศ. 2536 ศสบ. อบ. และ สบ. ลูกข่ายทั่วแห่ง เปลี่ยนอุปกรณ์โทรพิมพ์เป็นระบบ
อัตโนมัติ (AMS)

ภายหลังจากข้าพเจ้าเกษียณอายุราชการ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2528 แล้ว กศจ. ได้เปิด สบ. ณ ทย.
ซึ่ง บพ. ได้ก่อสร้างสนามบินและเปิดดำเนินงานเป็นทย. ใหม่ เพิ่มขึ้นอีกรวม 8 ทย. เพชรบูรณ์
นครราชสีมา (แห่งใหม่) ร้อยเอ็ด บุรีรัมย์ ชุมพร นครศรีธรรมราช กระบี่ และระนอง

พ.ศ. 2541 บริษัทวิทยุการบินฯ ได้รับ โอนงานบริการวิทยุการบินตากกรมการบิน
พาณิชย์ที่ยังเหลืออยู่ทั้งหมด ไปดำเนินงาน ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2541 คือศสบ. กท. และสบ. ณ ทย. ใน
ส่วนภูมิภาคอีกจำนวน 27 แห่ง คือ สถานีสื่อสารการบินเชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำปาง แพร่ น่าน พิษณุโลก
ตาก แม่สอด เพชรบูรณ์ อุบลราชธานี อุตรธานี ขอนแก่น นครพนม เลย สกลนคร นครราชสีมา (แห่งใหม่)
ร้อยเอ็ด บุรีรัมย์ หัวหิน ชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี กระบี่ ระนอง ตรัง ปัตตานี และนราธิวาส
กรมการบินพาณิชย์จึงได้ยุติการดำเนินงานบริการวิทยุการบินทั้งหมดซึ่งได้เริ่มเปิดดำเนินงานมา
ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2495 จนถึง วันที่ 1 กันยายน 2541 เป็นเวลา 46 ปี 4 เดือน